DE.1711.26.2014.IM

EOD UM Elbląg
Rejestr pism i spraw
PISMO PRZYCHODZĄCE
Numer pisma: 102172/2014/P
Wpłynęło: 2014-12-19

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

23.12.2014
URZĄD MIEJSKI w Elblągu
23 GRU. 2014
DEPARTAMENT EDUKACJI

LOL – LOL-4101-018-04/2014
P/14/027

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/14/027 – Wykonywanie zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Kontroler

Wojciech Dąbrowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90901 z dnia 14 września 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana

Urząd Miejski w Elblągu, ul. Łączności 1, 82-300 Elbląg („Urząd" lub „Miasto")

Kierownik jednostki kontrolowanej

Witold Wróblewski – Prezydent Miasta

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie[1] mimo stwierdzonej nieprawidłowości wykonywanie przez Gminę Miejską Elbląg zadań oświatowych.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocenę tę uzasadnia przede wszystkim zapewnienie prowadzonym szkołom i placówkom oświatowym wymaganych przepisami prawa warunków do realizacji zadań edukacyjnych, a także:

- rzetelne planowanie wydatków na realizację tych zadań,
- zapewnienie warunków do realizacji zadań edukacyjnych na rzecz mniejszości narodowych oraz skuteczne realizowanie tych zadań,
- właściwe sprawowanie nadzoru nad działalnością prowadzonych szkół i przedszkoli, a także nad wydatkowaniem dotacji udzielanych niepublicznym szkołom i przedszkolom.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała natomiast na niezapewnieniu w budżecie Miasta na 2011 r. środków na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w wymaganej wysokości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie placówkom oświatowym warunków do realizacji zadań statutowych

Opis stanu faktycznego

W latach 2011-2014 sieć szkół, dla których organem prowadzącym było Miasto Elbląg, ustalona została na podstawie uchwał Rady Miejskiej. W roku szkolnym 2014/2015 obejmowała ona 15 szkół podstawowych oraz 10 gimnazjów. Miasto prowadziło także 22 przedszkola publiczne. Jeden oddział szkolny liczył średnio 23,3 uczniów, a przedszkolny 23,6 wychowanków.

---

[1] Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Na terenie Miasta działały także niepubliczne placówki oświatowe, tj.: 12 przedszkoli z 46 oddziałami (średnio 21,3 wychowanków w oddziale), trzy szkoły podstawowe z 13 oddziałami (średnio 14,2 uczniów na oddział) oraz pięć gimnazjów z 14 oddziałami (średnio 18,8 uczniów na oddział).

(dowód: akta kontroli str. 3-16)

2. Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy

2.1. W okresie objętym kontrolą Miasto nie posiadało odrębnej strategii rozwoju oświaty. Wieloletnie plany dotyczące realizacji zadań oświatowych zostały ujęte w *„Strategii rozwoju Elbląga na lata 2001-2015"*, przyjętej uchwałą Rady Miejskiej. W treści tego dokumentu (cel: *"Edukacja, rozwój zasobów ludzkich"*) założono m.in. zbudowanie *„nowoczesnego, dobrego modelu edukacji"* oraz osiągnięcie *„wysokiej jakości edukacji"*. Szczegółowe założenia dotyczyły m.in. modernizacji bazy lokalowej szkół i przedszkoli, budowy ogólnodostępnych boisk sportowych, wyposażania szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny, promocji i wspomagania nauczania języków obcych, wymiany młodzieży z zagranicą w ramach integracji europejskiej oraz rozszerzenia oferty zajęć pozalekcyjnych.

(dowód: akta kontroli str.17-29)

2.2. W latach 2011-2014, realizacja zadań oświatowych była przedstawiana Prezydentowi i Radzie Miejskiej w formie omówionych niżej informacji o realizacji zadań oświatowych za każdy poprzedni rok szkolny oraz sprawozdań z planu pracy Departamentu Edukacji. I tak przykładowo, w sprawozdaniu za I półrocze 2013 r. stwierdzono, że zgodnie z planem prowadzono monitoring planu finansowego placówek oświatowych, wdrażano zasady zdrowego żywienia w elbląskich przedszkolach (we w współpracy z dietetykiem), zorganizowano doradztwo zawodowe w szkołach gimnazjalnych oraz wspierano szkoły w zakresie rozwoju infrastruktury informatycznej (poprzez zakup sprzętu). Zawierały one również szczegółowe dane na temat kosztów działań wyszczególnionych w ww. Strategii.

(dowód: akta kontroli str. 17-29)

2.3. Wypełniając obowiązek wynikający z art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty[2], w okresie objętym kontrolą Prezydent terminowo[3] przekazywał Radzie, informacje o realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny. Zawierały one m.in. dane dotyczące wyników przeprowadzonych w szkołach sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, 2, 3 lit. b-d powołanej ustawy, dane o stanie organizacji oświaty na terenie Miasta i jej bazie, kadrze pedagogicznej, działaniach w zakresie remontów i inwestycji w placówkach oświatowych oraz o działaniach rzecz uczniów (dowożenie, udzielona pomoc materialna, realizacja obowiązku szkolnego i obowiązku nauki).

(dowód: akta kontroli str.30-59)

2.4. W okresie objętym kontrolą Urząd diagnozował potrzeby warunkujące pełną realizację zadań oświatowych poszczególnych szkół, m.in. poprzez analizę:

- arkuszy organizacyjnych szkół, w tym przede wszystkim weryfikację (w kontekście obowiązujących przepisów) liczby godzin przeznaczonych na realizację podstawy programowej, podziału na grupy na zajęciach wychowania fizycznego oraz języków obcych, kwalifikacji nauczycieli oraz liczebności klas z uwzględnieniem oddziałów integracyjnych;

---

[2] Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz., 2572 ze zm.)

[3] tj. 11 października 2011 r., 15 października 2012 r., 28 października 2013 r. i 22 października 2014 r.

– średnich wynagrodzeń nauczycieli,
– potrzeb szkół w zakresie wyposażenia, remontów, i inwestycji,

Ponadto plany pracy szkól uzgadniane były z Urzędem. Odbywano również narady i szkolenia.

(dowód: akta kontroli str.60-64)

3. Kształcenie, wychowanie i opieka w szkołach i przedszkolach

3.1. W okresie objętym kontrolą Miasto diagnozowało potrzeby w zakresie kształcenia, wychowania i opieki nad uczniami w przedszkolach, szkołach podstawnych i gimnazjach - głównie poprzez analizę:
– arkuszy organizacyjnych i aneksów do nich,
– raportów z ewaluacji pracy szkół,
– wyników egzaminów zewnętrznych,
– stanu przygotowań szkół na przyjęcie sześciolatków na podstawie ankiet przeprowadzonych w szkołach,

Utrzymywano również stały kontakt z dyrektorami i pracownikami szkół i przedszkoli (narady, e-maile, kontakt telefoniczny) oraz gromadzono dane o zgłaszanym zapotrzebowaniu na organizację zajęć dodatkowych.

Efektem tych działań były m.in. projekty edukacyjne oraz innowacje pedagogiczne. Przebieg realizacji tych projektów i innowacji oraz osiągane rezultaty prezentowano w przedkładanych w latach 2011-2014 Radzie Miejskiej informacjach o realizacji zadań oświatowych.

Miasto podejmowało działania na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przyznając na ten cel zwiększone środki finansowe, prawidłowo stosując, w algorytmach podziału środków części oświatowej subwencji ogólnej, wskaźniki przeliczeniowe preferujące tę grupę uczniów.
Podstawą ustalania potrzeb związanych z realizacją zadań oświatowych na rzecz mniejszości narodowych były natomiast uzgodnienia z dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 12 (w której prowadzone są zajęcia z języka ukraińskiego) oraz składane przez niego projekty arkuszy organizacyjnych szkoły.

(dowód: akta kontroli str.65)

3.2. Udział dzieci trzyletnich, objętych wychowaniem przedszkolnym w miejskich placówkach przedszkolnych, w całkowitej liczbie dzieci w wieku trzech lat, zamieszkujących Miasto wynosił od 73% w roku szkolnym 2011/2012 do 83% w roku szkolnym 2014/2015. Dla dzieci czteroletnich wskaźniki te wahały się od 82% (2011/2012) do 88% (2014/1015), natomiast dla dzieci pięcioletnich – od 92% (2012/2013) do 98 % (2011/2012).

Spośród 1.017 dzieci sześcioletnich zamieszkujących na terenie Miasta w roku szkolnym 2011/2012, do klasy pierwszej szkoły podstawowej uczęszczało 266 z nich, natomiast 719 dzieci odbywało edukację przedszkolną. Pozostałe 32 dzieci odbywało przygotowanie przedszkolne poza krajem. W następnych latach szkolnych wskaźniki te kształtowały się następująco:
– 2012/13 – odpowiednio: 237, 875, (7 poza krajem),
– 2013/14 – odpowiednio: 168, 957, (58),
– 2014/15 – odpowiednio: 629, 566, (70).

(dowód: akta kontroli str. 66-67)

3.3 W okresie objętym kontrolą nie wszystkie dzieci z terenu Miasta były przyjmowane do przedszkoli prowadzonych przez Miasto. W poszczególnych latach tego okresu, w postępowaniach rekrutacyjnych nie przyjęto do przedszkoli[4]:

- od 11,3% (w roku szkolnym 2011/2012) do 3,2% (w roku szkolnym 2014/2015), dzieci trzyletnich,
- od 4% (2011/2012) do 1,3% (2014/2015) - dzieci czteroletnich,
- 7,4% w roku szkolnym 2011/2012 - dzieci sześcioletnich (w pozostałych latach przyjęto wszystkich).

(dowód: akta kontroli str. 68-72)

3.4. W celu objęcia wychowaniem przedszkolnym większego odsetka dzieci w wieku 3-5 lat, w okresie objętym kontrolą Miasto, podjęło następujące działania:

- 2011/2012 - utworzono oddziały przedszkolne w trzech szkołach podstawowych, zwiększając o 75 liczbę miejsc w tego rodzaju placówkach,
- 2012/2013 - po dokonaniu remontów i adaptacji pomieszczeń dydaktycznych utworzono dodatkowe oddziały w trzech przedszkolach (Nr 17, 26, 34),
- 2013/2014 - po dokonaniu remontów i adaptacji pomieszczeń, które dotąd nie były użytkowane jako sale dydaktyczne, utworzono dodatkowe oddziały w czterech przedszkolach (Nr 10, 18, 23, 31).

Ponadto:

- wdrożono elektroniczny system rekrutacji do przedszkoli, umożliwiający rodzicom bieżące monitorowanie liczby wolnych miejsc w przedszkolach,
- zawarto porozumienia międzygminne, na mocy których dzieci z innych gmin mogły korzystać z wychowania przedszkolnego w placówkach w Elblągu (w sytuacjach, gdy rodzice spoza miasta dojeżdżają do pracy do Elbląga).

W wyniku podjętych działań, liczba miejsc w przedszkolach w ww. okresie wzrosła o 233.

(dowód: akta kontroli str.73-90)

4. Kadra nauczycielska

4.1. W okresie objętym kontrolą, liczba nauczycieli w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto, zmalała w nieznacznym stopniu z 1.296 osób w roku szkolnym 2009/2010 do 1.285 osób w roku szkolnym 2014/2015 (zmniejszenie o 0,8%). Wzrosła natomiast liczba etatów przeliczeniowych, na których nauczyciele ci byli zatrudnieni (z 1.171,3 etatów do 1.333,4 etatów, tj. o 13,8%). Systematycznym zmianom w tym okresie podlegały także kwalifikacje zatrudnionych nauczycieli. W szczególności nastąpił wzrost udziału nauczycieli dyplomowanych (z 56,4% do 60,1% ogólnej liczby nauczycieli) oraz nauczycieli mianowanych (z 17,1% do 19,5%).

(dowód: akta kontroli str.91)

4.2. W okresie objętym kontrolą, Urząd następująco diagnozował potrzeby związane z realizacją zadań w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli:

- informowano (podczas narad z dyrektorami placówek) o możliwościach dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, kierując się przy tym sugestiami dyrektorów dotyczącymi kierunków doskonalenia; np. podczas

[4] W badanym okresie nie było przypadków nieprzyjęcia do przedszkoli dzieci pięcioletnich.

narady z dyrektorami przedszkoli, szkół i placówek[5] omówiono zagadnienia dotyczące m.in. doskonalenia zawodowego, wyznaczając kierunki priorytetowe doskonalenia na rok 2014, tj. takie m.in. jak: logopedia, gimnastyka korekcyjna oraz socjoterapia,

- uzgadniano z nauczycielskimi organizacjami związkowymi wysokość środków przeznaczonych na doskonalenie zawodowe, w tym na kierunki priorytetowe oraz kwoty dofinansowania studiów podyplomowych, kursów kwalifikacyjnych i szkoleń rad pedagogicznych,
- do 30 listopada każdego roku dyrektorzy przedszkoli, szkół i placówek składali do Urzędu wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego,
- cyklicznie w Urzędzie przeprowadzano analizę kwalifikacji kadry pedagogicznej, na podstawie której oceniane były potrzeby doskonalenia na poszczególnych kierunkach.

Miasto zapewniło w swoim budżecie środki na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli zatrudnionych w prowadzonych szkołach. Ich wysokość wynosiła: w 2011 r. – 143,0 tys. zł (0,29% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli), w 2012 r. – 543,3 tys. zł (1%), w 2013 r. – 279,6 tys. zł (0,79%) oraz w 2014 r. – 305,0 tys. zł (0,56%).

(dowód: akta kontroli str. 92-106)

Ustalona nieprawidłowość

W 2011 r., Miasto nie zaplanowało w budżecie środków na dokształcanie nauczycieli, w wysokości wymaganej wówczas przepisami art. 70a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela[6] odpowiadającej 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli.

Ze złożonych w tej sprawie przez Skarbnika wyjaśnień wynika, że przyczyną tego był brak środków finansowych.

(dowód: akta kontroli str.92-106)

5. Działania na rzecz poprawy warunków lokalowych i wyposażenia

Opis stanu faktycznego

5.1. W okresie objętym kontrolą Urząd diagnozował potrzeby w zakresie organizacji zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych, poprzez:

- analizę arkuszy organizacyjnych, z uwzględnieniem organizacji świetlicy i zajęć pozalekcyjnych,
- monitorowanie funkcjonowania świetlic szkolnych i reagowanie na zapotrzebowanie w tym zakresie (zwiększanie liczby godzin),
- ujmowanie w budżecie środków na funkcjonowanie i doposażenie świetlic oraz na realizacje zajęć pozalekcyjnych,
- finansowanie działalności placówek wychowania pozaszkolnego, prowadzących zajęcia wyłącznie pozalekcyjne, takich jak Młodzieżowy Dom Kultury i Międzyszkolny Ośrodek Sportowy,
- prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, m.in. w ramach projektów *„Blue and Green"* oraz *„Eksperyment edukacja przeszłości"*,
- analizę potrzeb zgłaszanych przez szkoły.

---

[5] Odbytej w dniu 30 listopada 2013 r.

[6] Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r., poz. 191). W dwóch następnych latach, mocą uregulowań okołobudżetowych obowiązywał w tym zakresie wskaźnik „do 1%, ale nie mnie niż 0,5%).

W okresie objętym kontrolą, Urząd diagnozował potrzeby prowadzonych przez Miasto szkół i przedszkoli w zakresie pomieszczeń dydaktycznych i ich wyposażenia, a także oceniał potrzeby związane z zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia. Polegało to głównie na:

- ocenie tych potrzeb na etapie projektowania budżetu Miasta oraz budżetów poszczególnych placówek,
- pozyskiwaniu informacji w trakcie narad z dyrektorami placówek; informowano wówczas o możliwościach dofinansowania prac, (np. remontowych) oraz przyjmowano stosowne sugestie dyrektorów,
- sprawowaniu kontroli zarządczej w ww. zakresie,
- składaniu wniosków do MEN o środki z rezerwy subwencji oświatowej (integralną częścią tych wniosków była diagnoza potrzeb w zakresie remontów i wyposażenia).

(dowód: akta kontroli str. 107-112)

5.2. W informacjach o stanie realizacji zadań oświatowych składanych corocznie Radzie Miejskiej przez Urząd, Prezydent informował o aktualnym stanie modernizacji bazy lokalowej w tym o konkretnych działaniach podjętych dla poprawy stanu tej bazy. Nie przedstawiał w nich natomiast konkretnych problemów lokalowych lub potrzeb w zakresie wyposażenia szkół i przedszkoli.

(dowód: akta kontroli str.30-59)

6. Zapewnienie odpowiednich warunków nauczania

6.1. Z oględzin, przeprowadzonych w trzech losowo wybranych szkołach (jednym gimnazjum i dwóch szkołach podstawowych), wynika m.in., że:

- zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy o systemie oświaty wszystkie szkoły zapewniły uczniom możliwość korzystania z biblioteki szkolnej, świetlicy (w przypadku szkół podstawowych), pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem oraz zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych (sal gimnastycznych i boisk),
- posiadały one odpowiednie wyposażenie niezbędne do realizacji podstawy kształcenia ogólnego, tj. m.in.:
  - sale lekcyjne klas I-III, z wydzieloną częścią rekreacyjna i edukacyjną oraz odpowiednim wyposażeniem w pomoce dydaktyczne i zabawki (meble zgodnie z zasadami ergonomii dostosowane były do wzrostu uczniów),
  - zajęcia komputerowe odbywały się w pracowniach, w których każdy uczeń miał zapewniony indywidualny dostęp do komputera z internetem (zapewniono go też w bibliotekach szkolnych),
  - wszystkie szkoły posiadały pracownie przedmiotowe,
- we wszystkich szkołach zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki kształcenia, na poziomie określonym w rozporządzeniu w sprawie bezpieczeństwa i higieny, tj. przede wszystkim:
  - zapewniono czyste pomieszczenia sanitarne ze sprawnymi urządzeniami oraz dostępem do zimnej i ciepłej wody,
  - powierzchnie terenu wokół szkół oraz powierzchnie boisk były równe i utwardzone, a otwory kanalizacyjne i studzienki trwale zabezpieczone.

Z informacji uzyskanych od dyrektorów szkół (na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego w trakcie oględzin) wynika, że:

- zapotrzebowania w zakresie remontów, modernizacji i nowych inwestycji zgłaszane przez nich w ciągu ostatnich pięciu lat do organu prowadzącego były uwzględniane na ogół tylko częściowo,
- biblioteki szkolne w dwóch szkołach posiadały księgozbiory odpowiadające rzeczywistym potrzebom uczniów (w ocenie jednego z dyrektorów, uczniowie jego szkoły nie mieli do dyspozycji niektórych książek lub czasopism),
- odsetek sal, w których znajdowały się tablice interaktywne wynosił 31,7%, natomiast sal wyposażonych w rzutniki multimedialne – 67,3% (dostęp do tego wyposażenia miał każdy nauczyciel),
- organ prowadzący nie zawsze w pełni realizował zgłaszane w ciągu ostatniego roku zapotrzebowania na pomoce dydaktyczne i sprzęty.

(dowód: akta kontroli str.113-128)

7. Inne działania w zakresie diagnozowania potrzeb edukacyjnych w szkołach i przedszkolach na terenie Miasta

7.1. Miasto, poza ww. działaniami w zakresu diagnozy potrzeb oświatowych, rozpoznawało i realizowało zadania związane z pomocą materialną i wspieraniem edukacji uczniów uzdolnionych, korzystając głównie z informacji przekazywanych przez dyrektorów prowadzonych szkół. W wyniku ww. działań, w latach 2011-2014, uczniom prowadzonych szkół przyznawano stypendia socjalne i zasiłki (w łącznej wysokości 5.865,3 tys. zł). W ramach realizacji programu „Wyprawka szkolna" dofinansowywano również (na łączną kwotę 688,9 tys. zł) zakup podręczników.
Wspierając uczniów uzdolnionych, Miasto uczestniczyło w projekcie innowacyjnym *„Eksperyment edukacją przyszłości – innowacyjny program kształcenia w elbląskich szkołach gimnazjalnych"*, którym w roku szkolnym 2012/2013 objęto 254 uczniów gimnazjów, wydatkując na ten cel 57,4 tys. zł. Realizowano też projekt *„Powszechna nauka pływania"*, w którym w latach szkolnych 2012/13 i 2013/14 uczestniczyło łącznie 6.570 uczniów klas I-VI.

(dowód: akta kontroli str.129-136)

8. Planowanie wydatków na realizację zadań oświatowych

8.1. W okresie objętym kontrolą, ustalając założenia do budżetu, Urząd zwracał się do wszystkich 47 prowadzonych przez Miasto placówek oświatowych o przedstawienie potrzeb w zakresie kompleksowego ich finansowania. Potrzeby te były uwzględniane, stosownie do posiadanych przez Miasto środków. Również w miarę możliwości uwzględniano potrzeby w tym zakresie, zgłaszane na bieżąco przez dyrektorów placówek.

(dowód: akta kontroli str. 136)

8.2. Miasto, w poszczególnych latach objętych kontrolą, zaplanowało pozyskanie z budżetu państwa na realizację zadań oświatowych, następujących kwot:

- 2011 r. – 127.389 tys. zł (z czego, z części oświatowej subwencji ogólnej 126.037 tys. zł),
- 2012 r. – 131.866 tys. zł (130.319 tys. zł),
- 2013 r. – 133.715 tys. zł (130.191 tys. zł),
- 2014 r. – 132.531 tys. zł (126.642 tys. zł).

Ponadto:

- w ww. latach, Miasto wystąpiło o dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne w dziedzinie oświaty, w wysokości odpowiednio: 1.352 tys. zł, 1.547 tys. zł, 3.524 tys. zł i 5.889 tys. zł.
- w latach 2011 i 2012, wystąpiono o pozyskanie z budżetu państwa innych dotacji przeznaczonych na realizację zadań oświatowych, w wysokości odpowiednio 278 tys. zł i 307 tys. zł.
- na realizację zadań oświatowych ze środków Unii Europejskiej, wnioskowano łącznie o 10.374 tys. zł, z czego 2.486 tys. zł w 2011 r.,1.591 tys. zł w 2012 r., 4.368 tys. zł w 2013 r. oraz 1.929 tys. zł w 2014 r.

W okresie objętym kontrolą Miasto złożyło 13 wniosków o pozyskanie środków z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na łączną kwotę 1.578,2 tys. zł, tj.:

- trzy w 2011 r., z czego dwa dotyczyły dofinansowania zakupu sprzętu szkolnego i pomocy dydaktycznych, a jeden nagród dla pracowników oświaty (uzyskana kwota dofinansowania wyniosła 496,2 tys. zł),
- trzy w 2012 r., które dotyczyły likwidacji szkód poniesionych przez placówki oświatowe, regulacji płac dla pracowników oświaty oraz zapłaty odsetek od wykupu wierzytelności (780,7 tys. zł),
- trzy w 2013 r., dotyczące: odpraw dla zwalnianych nauczycieli, dofinansowania zakupu sprzętu szkolnego i pomocy dydaktycznych oraz likwidacji barier architektonicznych (144,2 rys. zł),
- cztery w 2014 r., z których jeden dotyczył odpraw dla zwalnianych nauczycieli, a trzy dofinansowania zakupu sprzętu szkolnego i pomocy dydaktycznych (157,1 tys. zł).

W okresie objętym kontrolą Miasto realizowało łącznie 12 programów dofinansowanych środkami z Unii Europejskiej – w tym m.in.: *„Sokrates Comenius"* (w latach 2011-2012 uczestniczyły w nim po trzy szkoły), *„Indywidualnie znaczy lepiej - wsparcie dla procesu nauczania w klasach I-III szkół podstawowych"* oraz *„Nauczyciel w szkole przyszłości"*.

(dowód: akta kontroli str. 137-162)

8.3. Udział dochodów z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w dochodach ogółem Miasta, kształtował się następująco:

- 2011 r. – 12,6%,
- 2012 r. – 13,8%,
- 2013 r. – 12,9%,
- 2014 r. (stan na 30.08.2014) – 12,3%.

(dowód: akta kontroli str. 145)

9. Finansowanie zadań oświatowych

9.1. Na realizację zadań oświatowych w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą, Miasto wydatkowało: w 2011 r. – 112.233 tys. zł, w 2012 r. – 119.689 tys. zł, w 2013 r. – 130.341 tys. zł i 2014 r. – 84.478 tys. zł (wg stanu na 30.08). Struktura tych wydatków przedstawiała się następująco:

- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń: 2011 r. – 80.921 tys. zł (72,1% ogółu wydatków poniesionych przez Miasto na realizację zadań oświatowych w tym roku), 2012 r. – 87.705 tys. zł (73,3%), 2013 r. – 92.432 tys. zł (70,9%) i 2014 r. – 63.699 zł (75,4%),

- kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli: 2011 r. – 181 tys. zł (0,16 %), 2012 r. – 331 tys. zł (0,27%), 2013 r. – 282 tys. zł (0,22%) i 2014 r. – 167 tys. zł (0,2%),
- dotacje dla szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym Miasto nie było: 2011 r. – 1.556 tys. zł (1,38%), 2012 r. – 1.835 tys. zł (1,53%), 2013 r. – 2.154 tys. zł (1,65%) i 2014 r. – 1.759 tys. zł (2,1%),
- wydatki majątkowe (w całości wykorzystane na inwestycje): 2011 r. – 5.546 tys. zł (4,94%), 2012 r. – 3.779 tys. zł (3,16%), 2013 r. – 7.115 tys. zł (5,46%) i 2014 r. – 306 tys. zł (0,4%),
- dowożenie uczniów: 2011 r. – 137 tys. zł (0,12%), 2012 r. – 131 tys. zł (0,10%), 2013 r. – 140 tys. zł (0,11%) i 2014 r. – 83 tys. zł (0,1%).

W latach 2011 – 2013 udział otrzymanej przez Miasto części oświatowej subwencji ogólnej, w stosunku do wydatków poniesionych na zadania subwencjonowane w zakresie oświaty, wyniósł odpowiednio: 74,9%, 76,9% i 73,5%.

W stosunku do łącznych wydatków Miasta, wydatki na zadania oświatowe, w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą, stanowiły:

- w 2011 r. – 22,5% (wydatki ogółem - 498.969,5 tys. zł, natomiast wydatki na zadania oświatowe -112.232,8 tys. zł),
- 2012 r. – 21,7% (550.448,2 tys. zł i 119.688,9 tys. zł),
- 2013 r. – 22% (592.017,9 tys. zł i 130.340,5 tys. zł),
- 2014 r. – 23% (575.057,4 tys. zł i 132.305,8 tys. zł).

Wydatki subwencjonowane w zakresie zdań oświatowych, w relacji do wydatków ogółem Miasta, stanowiły 16,3% w 2011 r., 15,7% w 2012 r., 15,5% w 2013 r. oraz 15,7% w 2014 r. Natomiast udział wydatków majątkowych na oświatę w wydatkach majątkowych Miasta ogółem wynosił 5,1% w 2011 r., 2,9% w 2012 r. oraz 4,4% w 2013 r.

Ze środków własnych na realizację zadań oświatowych, Miasto wydatkowało:
- w 2011 r. – 49.016,5 tys. zł (44,6% wydatków oświatowych ogółem),
- w 2012 r. – 52.998,1 tys. zł (44,3%),
- w 2013 r. – 56.528,7 tys. zł (45,7%).

Na zadania oświatowe ze środków Unii Europejskiej, wydatkowano natomiast łącznie 10.374,0 tys. zł, z czego 2,486,0 tys. zł w 2011 r.,1.591,0 tys. zł w 2012 r., 4.368,0 tys. zł w 2013 r. oraz 1.929,0 tys. zł w 2014 r.

Roczny koszt kształcenia jednego ucznia w szkołach, dla których Miasto było organem prowadzącym, wyniósł w roku szkolnym 2011/2012 – 8,48 tys. zł, w 2012/2013 – 9,41 tys. zł i w 2013/2014 – 9,64 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.163-170)

Według informacji posiadanych przez Miasto, pochodzących z 20 podległych szkół, łączna wysokość środków finansowych, jakimi dysponowały Rady Rodziców wynosiła w poszczególnych latach badanego okresu odpowiednio:

- 2011/12 r. – 550,5 tys. zł,
- 2012/13 r. – 557,4 tys. zł,
- 2013/14 r. – 558,5 tys. zł.

Miasto nie posiadało szczegółowych informacji o sposobie wykorzystania tych środków.

(dowód: akta kontroli str.168)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

10. Dostosowywanie obiektów placówek oświatowych do wymagań BHP oraz wymagań różnych grup uczniów

Opis stanu faktycznego

10.1 Wszyscy dyrektorzy szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę przeprowadzali w latach 2011-2014 kontrole bhp w obiektach edukacyjnych. Wraz z protokołami z tych kontroli, do Departamentu Edukacji Urzędu przekazywano uwagi i wnioski wskazujące na potrzebę wykonania m.in. pilnych prac remontowo-budowlanych. Miasto otrzymywało także protokoły kontroli okresowych obiektów budowlanych, przeprowadzanych przez nadzór budowlany i sanitarny oraz Straż Pożarną, które także wskazywały na konieczność dokonywania konserwacji i remontów. Z ustaleń kontroli wynika, że zalecenia w tym zakresie Miasto sukcesywnie realizowało.

Również z własnej inicjatywy Miasto podejmowało działania dla zapewnienia wymaganych warunków lokalowych, wyposażenia sal lekcyjnych oraz bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia w prowadzonych szkołach i przedszkolach. Polegały one głównie na:

- wykonywaniu remontów sal lekcyjnych i pomieszczeń pomocniczych,
- zakupie pomocy dydaktycznych, sprzętów (stoliki uczniowskie, krzesła, chodniki dywanowe), wyposażenia (drukarki, zestawy komputerowe, kserokopiarki, urządzenia służące do zabaw) i przyborów sportowych,
- zagospodarowaniu terenów zielonych oraz bieżącej naprawie i konserwacji obiektów szkolnych.

(dowód: akta kontroli str.171-194)

10.2. Analizy dotyczące wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych w szkołach, dla których Miasto było organem prowadzącym, zawarte były w treści informacji o stanie realizacji zadań oświatowych, które Prezydent przedstawiał Radzie Miejskiej[7]. Sporządzano je w kontekście wieloletnim, z wykorzystaniem tzw. skali staninowej (w odniesieniu do uczniów klas szóstych szkół podstawowych) i wskaźników „edukacyjnej wartości dodanej" (uczniowie gimnazjów). Wyniki te odnoszono (porównywano) z wynikami osiągniętymi na poziomie województwa oraz kraju. Materiały z tego zakresu były przygotowywane przez pracowników Departamentu Edukacji Urzędu, którzy w latach 2011-2014 uczestniczyli w 10 szkoleniach na temat analiz wyników egzaminów zewnętrznych.

Wyniki ww. analiz wykorzystywano jako jedno z kryteriów przyznawania nagród i dodatków dyrektorom szkół i nauczycielom.

(dowód: akta kontroli str.30-59, 195-203)

10.3. Liczba uczniów i wychowanków z orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, uczęszczających do szkół i przedszkoli prowadzonych przez Miasto w poszczególnych latach szkolnych okresu objętego kontrolą, wynosiła odpowiednio: 135, 115 i 113. Z tej grupy, nauczaniem indywidualnym objęto odpowiednio 111, 115 i 110 uczniów, tj. wszystkich posiadających wskazania do tej

[7] opisane w pkt 1.1. niniejszego wystąpienia

formy nauczania. Wszystkim uczniom z orzeczeniami niepełnosprawności zorganizowano natomiast zajęcia rewalidacyjne, wczesne wspomaganie rozwoju oraz zajęcia specjalistyczne, tj.: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne oraz o charakterze terapeutycznym.

Szkoły prowadzone przez Miasto zorganizowały także zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, w tym zajęcia informatyczne, techniczne, przedmiotowe, artystyczne, sportowe i turystyczno-krajoznawcze. W roku szkolnym 2011/2012 uczestniczyło w nich 14.056 uczniów, w 2012/2013 – 12.294 oraz w 2013/2014 – 13.626. Dodatkowe zajęcia edukacyjne realizowane były w ww. latach szkolnych w wymiarze łącznym 3.884 godzin (odpowiednio dla poszczególnych lat: 1.448, 1.215,5 i 1.220,5 godzin). W latach 2011-2014 dyrektorzy szkół i przedszkoli złożyli 800 wniosków o sfinansowanie zajęć dodatkowych, z których 780 zostało uwzględnionych przez Miasto.

Wszystkie szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto organizowały zajęcia świetlicowe w grupach liczących nie więcej niż 25 uczniów.
Z informacji uzyskanych od dyrektorów szkół w rezultacie badania ankietowego przeprowadzonego podczas kontroli NIK wynika, że 96% z nich organizowało opiekę świetlicową dla wszystkich chętnych. Zdaniem wszystkich dyrektorów szkół, czas pracy świetlic uwzględniał potrzeby związane z zapewnieniem opieki uczniom w okolicznościach wynikających z potrzeb ich rodziców. Ankietowani dyrektorzy podali, że w trakcie roku szkolnego 2013/2014, zgłaszali organowi prowadzącemu potrzeby w zakresie dodatkowych godzin. Zostały one zrealizowane w całości (60%) lub częściowo (40%). Wszyscy dyrektorzy stwierdzili, że ofertę zajęć pozalekcyjnych w prowadzonych przez nich szkołach formułowali na podstawie diagnoz potrzeb i oczekiwań uczniów oraz zapewniali wszystkim uczniom z orzeczeniami i opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznych zalecane w nich formy pomocy w postaci m.in. zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych i dydaktyczno-wyrównawczych. Dyrektorzy szkół podali także, że w roku szkolnym 2013/2014 zorganizowali zajęcia przeznaczone dla uczniów najzdolniejszych.

Tygodniowa liczba godzin zajęć dodatkowych w przedszkolach prowadzonych przez Gminę zwiększyła się z 39,5 w 2011 r. do 92,5 godziny w roku 2013 r. Na uwagę zasługuje zwłaszcza znaczące zwiększenie tygodniowej liczby godzin zajęć nauki języka obcego z 4,5 do 12,5 godziny.

(dowód: akta kontroli str.204-210)

11. Wydatki gminy ponoszone na wynagrodzenia oraz kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli

11.1. Wydatki Gminy na wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w prowadzonych przez nią szkołach wyniosły w 2009 r. – 45.923,6 tys. zł (54,8% wydatków Gminy na zadania oświatowe), w 2010 r. – 48.997,5 tys. zł (52,7%), w 2011 r. – 65.787,1 tys. zł (61,7%), w 2012 r. – 71.185,4 tys. zł (61,4%), w 2013 r. – 74.799,5 tys. zł (60,7%) i w 2014 r. 57.755 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 211)

11.2. Wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom zatrudnionym w szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, tj. dodatku motywacyjnego, za wysługę lat, funkcyjnego (nauczycielowi, któremu powierzono stanowisko kierownicze, wychowawcy oddziału, opiekunowi stażu i doradcy metodycznemu) oraz dodatki za warunki pracy (prowadzenie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych z uczniami

upośledzonymi umysłowo w stopniu głębokim, nauczanie indywidualne uczniów zakwalifikowanych do nauczania specjalnego oraz uciążliwe warunki pracy) zostały zawarte w regulaminie uchwalonym przez Radę[8]. Uregulowania zawarte w tym regulaminie były zgodne z ustawą Karta Nauczyciela.

(dowód: akta kontroli str.217-231)

11.3. W przypadkach nieosiągnięcia w latach 2011-2013 wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela (w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 tej ustawy), Miasto wypłaciło nauczycielom dodatki uzupełniające. W roku 2011 nie osiągnięto wymaganej średniej wysokości wynagrodzeń w grupie nauczycieli stażystów (mniej o 42,2 tys. zł) oraz nauczycieli dyplomowanych (mniej o 33,84 tys. zł). Dodatki z tego tytułu wypłacono tej grupie nauczycieli w 2012 r., a ich łączna wysokość wynosiła odpowiednio dla nauczycieli stażystów od 6,7 zł do 665,2 zł, a dla nauczycieli dyplomowanych od 0,4 zł do 28,2 zł. W roku 2012 nie osiągnięto natomiast wymaganej średniej wysokości wynagrodzeń jedynie w grupie nauczycieli stażystów (mniej o 2,4 tys. zł). Dodatki z tego tytułu, w wysokości od 0,6 zł do 31,8 zł, wypłacono tym nauczycielom w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str.212-215)

11.4. Środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli[9] ustalone zostały w budżetach Miasta na lata 2011-2013 w oparciu o rzetelnie przyjęte kwoty bazowe planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. W poszczególnych latach okresu na ten cel zaplanowano: w 2011 r. – 187,0 tys. zł, w 2012 r. – 348,0 tys. zł, w 2013 r. – 285,0 tys. zł. Wykorzystano je odpowiednio w 96,8% (nie wykorzystano 6,0 tys. zł), w 95,2% (17,0 tys. zł) i w 99% (3,0 tys. zł).

Dyrektor Departamentu Oświaty Urzędu wyjaśniła, że niewykorzystanie tych środków wynikało z rezygnacji nauczycieli z zaplanowanej formy doskonalenia, bądź nieuruchomienia kierunków doskonalenia, na które przyznane zostały środki.

W badanym okresie różne formy kształcenia i doskonalenia zawodowego, obejmujące studia wyższe, studia podyplomowe, zakłady kształcenia nauczycieli i kursy kwalifikacyjne, ukończyło 463 nauczycieli. Wszystkie kierunki kształcenia i doskonalenia zawodowego były zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami szkół i placówek oświatowych, w których ci nauczyciele byli zatrudnieni. Powierzano im prowadzenie zajęć zgodnych z poszerzonymi lub zdobytymi w wyżej wskazany sposób kwalifikacjami.

(dowód: akta kontroli str. 232-243)

12. Funkcjonowanie przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach prowadzonych przez Miasto

12.1. W latach 2011-2014, na realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w prowadzonych przez Miasto przedszkolach i oddziałach przedszkolnych, wydatkowano:

- w 2011 r. – 420.917,1 tys. zł na przedszkola i 1.067,7 tys. zł na oddziały przedszkolne w prowadzonych szkołach (wyłącznie środki własne),
- 2012 r. – 22.407,3 tys. zł i 1.436,3 tys. zł (wyłącznie środki własne),
- 2013 r. – 23.835,5 tys. zł i 1.542,7 tys. zł (z tego 1.195,6 tys. zł z dotacji),

---

[8] Uchwała Rady Miejskiej Elbląga z dnia 19 marca 2009 r

[9] Informacje dotyczące wielkości wyodrębnionych w latach 2011-2014 w budżecie Gminy środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli zostały opisane w p. 1.1.2.

– 2014 r. – 19.008,9 tys. zł i 1.179,0 tys. zł (z tego 2.766,6 tys. zł z dotacji).

W tym samym okresie wydatki na przedszkola niepubliczne wyniosły odpowiednio: 3.774,4 tys. zł, 5.520,2 tys. zł, 6.279,5 tys. zł (423,9 tys. zł z budżetu państwa) i 4.987,6 tys. zł. (951,2 tys. zł z budżetu państwa).

(dowód: akta kontroli str. 216)

12.2. W okresie objętym kontrolą, odpłatność za pobyt dzieci w przedszkolach regulowały stosowne uchwały Rady Miejskiej. Opłaty te ustalono w następujących wysokościach:

- 4 zł za godzinę dziennie do 11 zł za 5 godzin[10] (stawka obowiązująca w okresie od 10 czerwca 2011 r. do 10 kwietnia 2012 r.),
- 2,5 zł za godzinę[11] (stawka obowiązująca od 11 kwietnia 2012 r. do 3 marca 2014 r.),
- 1 zł za każdą godzinę zajęć przekraczającą siedmiogodzinny czas dzienny, przeznaczony na realizację bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolach[12] (stawka obowiązująca od 4 marca 2014 r.)

Regulacje zawarte w wyszczególnionych tu uchwałach Rady Miejskiej były zgodne z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty.
W latach 2011-2013 Miasto kontrolowało wysokość opłat pobieranych przez placówki przedszkolne, sprawdzając na bieżąco sposób ich naliczania oraz wpływy z tego tytułu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str.244-253)

12.3. Roczne koszty kształcenia jednego wychowanka w przedszkolach, dla których Miasto było organem prowadzącym, wynosiły w roku szkolnym 2011/2012 – 9,86 tys. zł, w 2012/2013 – 9,83 tys. zł i w 2013/2014 – 10,02 tys. zł. Dla okresu od 1 stycznia 2011 r. do 31 sierpnia 2011 r. roku szkolnego 2010/2011 wartość ta wyniosła 7,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 337)

13. Wydatki ponoszone na dowożenie uczniów do szkół i przedszkoli prowadzonych przez Miasto

W roku szkolnym 2014/2015 dowożenie do szkół Miasto zapewniło 201 uczniom, w tym 130 niepełnosprawnym. Opiekę w trakcie dowozu zapewniało dziewięciu opiekunów (ośmiu nauczycieli i kierownik gospodarczy jednej ze szkół). W badanym okresie Miasto dysponowało czterema własnymi środkami transportu, służącymi do dowożenia uczniów niepełnosprawnych do szkół. Jedenastu uczniom opłacano bilety miesięczne komunikacji miejskiej w łącznej kwocie 320 zł/miesiąc. Poniesione przez Miasto wydatki na dowożenie uczniów w latach 2011-2014 wyniosły łącznie 491 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą Miasto nie dokonało zmian w sieci szkół, stąd nie było potrzeby zmian organizacji dowożenia uczniów.

(dowód: akta kontroli str.254-259)

---

[10] Ustalona na podstawie uchwała Rady Miejskiej Nr VI/118 z 26 maja 2011 r. w sprawie ustalenia opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola prowadzone przez Gminę Elbląg.
[11] Uchwała Nr XIII/351/2012 z dnia 27 marca 2012 r.
[12] Uchwała Nr XXVIII/795/2014 z 20 lutego 2014 r.

14. Wydatki ponoszone z budżetu Miasta na finansowanie szkół i przedszkoli publicznych prowadzonych przez inne podmioty oraz szkół i przedszkoli niepublicznych z terenu Miasta

Zasady udzielania dotacji niepublicznym szkołom i placówkom oświatowym regulowała uchwała Rady Miejskiej[13]. Jej postanowienia były zgodne z art. 80 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Z ustaleń kontroli wynika, że dotacje były rzetelnie ustalane i wypłacane w należnej wysokości. W poszczególnych latach objętych kontrolą wypłacono: w 2011 r. – 5.330,4 tys. zł, w 2012 r. – 7.355,3 tys. zł i w 2013 r. – 8.433,5 tys. zł. Wartość dotacji w przeliczeniu na jednego:

- wychowanka przedszkoli wyniosła od 328 zł w 2011 r. do 503 zł w 2013 r.,
- ucznia szkół podstawowych od 495 zł w 2011 r. do 611 zł w 2013 r.
- ucznia gimnazjów od 419 zł w 2011 r. do 723 zł w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str.260-277)

15. Wydatki ponoszone z budżetu Miasta w związku z realizacją zadań edukacyjnych na rzecz mniejszości narodowych

W latach 2011-2014 zadania oświatowe na rzecz mniejszości narodowych Miasto realizowało w jednej z podlegających szkół podstawowych organizując nauczanie języka ukraińskiego oraz nauczanie niektórych przedmiotów w języku ukraińskim, w ramach oddziałów międzyszkolnych. Objęto nim wszystkich wychowanków i uczniów, których rodzice o to wnioskowali, (w poszczególnych latach od 27 do 37 dzieci). Zadań z tego zakresu nie realizowano natomiast w szkołach niepublicznych. Nauczanie języka ukraińskiego w ramach zajęć dodatkowych prowadzono w wymiarze określonym rozporządzeniami Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2002 r.[14] i 14 listopada 2007 r.[15]. I tak, w latach szkolnych:

- 2010/2011-2011/2012 - po trzy godziny tygodniowo dla wszystkich uczniów,
- 2012/2013- 2014/2015 - trzy godziny tygodniowo dla wszystkich uczniów z wyjątkiem uczniów klas V szkoły podstawowej i II gimnazjum, dla których zajęcia prowadzono w wymiarze czterech godzin tygodniowo.

W okresie objętym kontrolą Miasto otrzymywało na powyższy cel zwiększoną kwotę części oświatowej subwencji ogólnej, w wysokości 334.650 tys. zł. w 2011 r., 377.811 zł w 2012 r., 394.618 zł w 2013 r i 329.817 zł w 2014 r.

(dowód: akta kontroli str.)

W latach 2011-2013 Miasto realizowało również rządowy program na rzecz mniejszości romskiej i z tego tytułu otrzymało dotacje w wysokości: 54,9 tys. zł w 2011 r., 59,1 tys. zł w 2012 r. oraz 68,3 tys. zł w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str278-290)

16. Wydatki ponoszone z budżetu Miasta w związku z realizacją innych zadań w zakresie oświaty

Miasto realizowało również inne zadania związane z oświatą, przede wszystkim organizując tzw. półzimowiska i półkolonie. Ponadto, w roku szkolnym 2011/2012, we wszystkich szkołach realizowano program pn. *„Indywidualnie znaczy lepiej"*,

---

[13] Uchwała Nr XVII/398/2004 Rady Miejskiej Elbląga z dnia 9 września 2004 r.

[14] Dz. U. z 2002 r. Nr 15 poz. 142 ze zm. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych

[15] Dz. U. z 2014 r. poz. 263. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych posługujących się językiem regionalnym.

wydatkując na ten cel 939,8 tys. zł. W ramach projektu zakupiono sprzęt multimedialny oraz poprowadzono dodatkowe zajęcia w łącznej liczbie 1.860 godzin. Cele oświatowe były też integralną częścią programu *„Bezpieczny Elbląg"*, na który w roku 2013/2014 wydatkowano 45 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.291-293)

17. Nadzór nad szkołami niepublicznymi

17.1. Od niepublicznych szkół i placówek oświatowych, Miasto egzekwowało spełnienie obowiązku terminowego dostarczania Prezydentowi informacji będących podstawą naliczania dotacji, tj. danych o planowanej na dany rok szkolny liczbie uczniów lub wychowanków oraz o faktycznej ich liczbie w poszczególnych miesiącach danego roku. W celu weryfikacji rzetelności przedkładanych danych, w placówkach tych, (w latach 2012 – 2014), przeprowadzono stosowne kontrole, polegające na szczegółowej analizie liczby uczniów zgłaszanych we wnioskach o przyznanie dotacji oraz weryfikacji sposobu wykorzystania otrzymanych środków, w podziale na poszczególne rodzaje wydatków, w tym m.in. na wynagrodzenia nauczycieli i inne wydatki bieżące. W wyniku ww. kontroli, w trzech przypadkach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące pobrania dotacji w nienależnej wysokości na łączną kwotę 49,7 tys. zł (do dnia 31.10.2014 r. wyegzekwowano zwrot całości tej kwoty).

(dowód: akta kontroli str.294-336)

17.2. W latach 2011-2014 Departament Edukacji, Biuro Kontroli i Monitoringu Departamentu Organizacji i Nadzoru oraz Departament Kontroli Finansowej i Egzekucji Administracyjnej Urzędu, przeprowadziły w szkołach i przedszkolach 165 kontroli problemowych dotyczących zapewnienia przez dyrektorów szkół i przedszkoli bezpiecznych i higienicznych warunków nauki.
Po zakończeniu kontroli sformułowano zalecenia pokontrolne, dotyczące głównie drobnych prac remontowych, które przez szkoły i przedszkola zostały zrealizowane w terminie od jednego miesiąca do czterech miesięcy.

(dowód: akta kontroli str.294-336)

17.3. W badanym okresie Miasto dokonywało weryfikacji poprawności danych przekazywanych z podległych szkół i przedszkoli w ramach Systemu Informacji Oświatowej. Nie stwierdzono nieprawidłowości bowiem przekazywane Miastu informacje były rzetelnie udokumentowane.

(dowód: akta kontroli str.338)

17.4. W badanym okresie Miasto nie opracowała i nie wdrożyła systemu rozliczenia czasu pracy nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 339)

17.5. W szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto liczba nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania wyniosła: 955 w roku szkolnym 2011/2012, 959 (2012/2013), 999 (2013/2014) i 1.024 – w roku szkolnym 2014/2015[16].

(dowód: akta kontroli str.91)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

[16] Podano stany na dzień 30 września.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

Olsztyn, dnia 12 grudnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Kontroler
Wojciech Dąbrowski
Specjalista kp.

Wojciech Dąbrowski
podpis

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
Andrzej Zyśk